

2. భక్తి సంబంధమైన ప్రశ్నలు - జవాబులు

శ్రీ మేధానందపురి జీ

1. గృహస్థుని నివాసములలో, పూజా మందిరముల యందు శివలింగములు ఉండవచ్చునా.

జ॥ శివలింగములు తప్పక గృహోస్తుల నివాసములలో ఉండవచ్చును. సర్మదా పూజ, ధూప, దీప, నైవేద్యములను చేయవలయును. వీలైనచో పూజా సమయమునందు గంగా జలముతో అభిషేకము చేయవలయును. శం కల్యాణము కరోతి చేయువాడు. శంకరోతి ఇతి శంకరః అతి త్వరగా, అతి తేలికగా ప్రసన్నుడై కోరికలు తీర్చువాడు శంకరుడు.

2. శ్రీ గణపతి సచ్చిదానందస్వామి వారిని ఆరాధించే భక్తులు శ్రీ స్వామి శివానందుల వారిని ఆరాధింపవచ్చునా ? లేక ఏ ఒక్కరినైనా ఆరాధించుట మంచిదా ?

జ॥ ఏకం సత్ విప్రా బహుధాపదంతి యని శ్రుతి. ఆ పరమాత్మ ఒక్కడే. కాని విప్రులు బహుప్రకారములుగా (బహురూపములుగా) చెప్పుదురు. పై ఇద్దరు స్వాములలోను ఒకే పరమాత్మనుచూచి ఆరాధించుటలో తప్పులేదు. పూజలు చెయ్యవచ్చును. మీకు అసన్యభక్తి కావలసియున్నచో ఎల్లప్పుడు ఒకే మూర్తిని ధ్యానించుట మంచిది. ఈ రోజు ఒక చోట, రేపు మరొకచోట, మర్నాడు వేరొక చోట కొంచెము - కొంచెముగా త్రవ్వినచో నీరు దొరకదు. ఒకే చోట లోతుగా త్రవ్వినచో అది బావి రూపముదాల్చి, ఎల్లప్పుడు నీటిని సరఫరా చేయును సాధకుడు అందఱిలోను తన ఇష్టదేవతను చూచుటకు అభ్యసించుట మంచిది.

3. గృహస్థులు, శూద్రులు గాయత్రీ జపమును చేయవచ్చునా ?

జ॥ సుప్రసిద్ధులగు మహాత్ముల నుండి మంత్రదీక్ష తీసికొని, ధారాళముగా గాయత్రీ మంత్రమును జపము చేయవచ్చునని శ్రీ స్వామి వివేకానందుల వాణి.

4. పంచామృత ప్రాముఖ్యతను వ్రాయగలరు ?

ఓం సర్వ కల్మషనాశాయ పరిపూర్ణ సుధాత్మకమ్ ।

మధుపర్కమిమందేవ కల్పయామి ప్రసీదయే.

అన్ని దోషముల నాశనమునకు, పరిపూర్ణ దేవతాపేయము (త్రాగుటకు యోగ్యమైనది) అగు మధుపర్కమును కల్పించుచున్నాము. దీని ద్వారా నాపై ప్రసన్నమగుమని అర్థము.

1) పాలు - పుష్టి నిచ్చును. ఆరోగ్య అనారోగ్య, సర్వావస్థల యందు (బాల - యౌవన - వార్ధక్యావస్థలు) సేవించినవారు బలవంతులగుదురు.

2) పెరుగు - దధ్నాజహాతి ఇంద్రియకామః అని పూర్వ మీమాంసనుడివెను. ఇది ఇంద్రియముల సౌఖ్యమునకు దోహదకారి.

3) నెయ్యి - ఆయురైఘ్నతమ్ ఆయుష్యమును పెంపొందించును, కావున నెయ్యి ఆయుష్యముతో పోల్చబడినది.

4) పంచదార - ఇది పండ్లరసములకు ప్రతీకము. దీనిచే ఆరోగ్యము అభివృద్ధి నొందును.

5) తేనె - ఇది పుష్పముల రసమునకు ప్రతీకము, ఆనందము నిచ్చును. మన పెద్దలు తేనె పలుకులు పలుకుదురు. అంటే ఆనందదాయకములని అర్థము.

తెల్లని పదార్థములు సత్త్వమునకు ప్రతీకములు. సత్త్వాత్మజ్ఞానము అని జ్ఞానమ్ అని గీతాచార్యులు నుడివిరి. ఈ పదార్థములను సేవించుటచే సత్త్వాంశము పెరిగి జ్ఞానము అభివృద్ధి నొందును. దేవోభూత్వా దేవాన్ యజేత్ నీవు దేవతపై దేవతను పూజింపుమని అర్థము. పూజలో మొదట దేవతను ధ్యానించి, హృదయములోనికి వచ్చినట్లు భావించి, ఆ తర్వాత హృదయమునుండి బయటకు లోనికి వచ్చినట్లు భావించి, ఆ తర్వాత హృదయము నుండి బయటకు వచ్చినట్లు భావించి పూజింతురు. కావున తెల్లని పదార్థములను సేవించుట మంచిది, కాని తెల్లగానున్నదని కల్లు - సారాయిలను పుచ్చుకొన్నచో ఉన్న బుద్ధికూడా మటుమాయమగును. సురాం నపిబేత్ అని సురాపానమును శాస్త్రము నిషేధించుచున్నది.

5. భగవంతుడు రాక్షసులకు దర్శనం ఇచ్చి, ముక్తినిచ్చి నట్లు భాగవతంలో కథల ద్వారా తెలియచున్నది. కాని మా యింట్లో రోజు భజనలు, పూజలు మొదలైనవి చేస్తున్నా, మాకు భగవంతుడు ఎందుకు కనిపించడు ?

జ॥ కంసుడు వైకుంఠములో భగవంతుని ద్వార పాలకులిగా వుంటూ సనకాదుల శాపమునకు గురియై రాక్షస జన్మమెత్తి భగవచ్చింతన చేసి మోక్షము పొందెను. అదే విధముగా ఇతర రాక్షసులు క్రింద జన్మలో భగవచ్చింతన చేసిన వారే. అట్టి వారికే ఆయన దర్శనమగును పాండవులలో నరుడుగా అర్జునుడు నారాయణునితో బదరికాశ్రమములో తపస్సు చేసినందున అర్జునునికి మాత్రము విశ్వరూపదర్శనమైనది. కనుక అతి తీవ్ర చింతన (తపస్సు) ఆవశ్యకము.

నీకు తెలియని వస్తువులను మీ తల్లి గారిని లేక మీ టీచరుని అడిగి తెలుసుకుంటావు. అనగా మొదట ఆ వస్తువుయొక్క సంస్కారము లేదు తరువాత వచ్చినది. చిన్న పిల్లలు తల్లినడిగి కుక్క, పిల్లి మొదలైనవాటిని గుర్తించెదరు. ఆ తరువాత అడుగకుండగనే చెప్పగలరు. ఎందువలనంటే జన్మల నుండి వచ్చుటవలన అనేక సంస్కారములు గలది. వానిని తొలగించి ఒక్క భగవత్ స్వరూపమునే ఎల్లప్పుడు తలంచిన ఆయన దర్శనమగును. నీవు ఎండిపోయిన ఇంకు సీసాను చూసియేయుండువు. దానిని కుళాయి క్రింద వుంచిన ఆ ఇంకు నెమ్మదిగా కరిగి దానంతటదే పైకి వచ్చును. అనంతరము నీటిధారవలన ఇంకు పూర్తిగా కడిగివేయబడి కేవలము స్వచ్ఛమైన నీరే పోసినది పోసినట్లు వచ్చును అదే రీతిగా నిరంతరం భగవంతుని స్వరూపమును ధ్యానించుటవలన మిగిలిన సంస్కారములు తొలగి, ఆయన దర్శన భాగ్యము తప్పక, కల్గును. దేవకీ

వసుదేవులు భగవంతుని స్మరించి వరదానమడుగగా వారికి కృష్ణ పరమాత్మ కుమారుడుగా జన్మించెను. వారడిగినది నీలాంటి కుమారుడు కావలెనని మాత్రమే!

6. జపము చేయుచున్న సమయమున మనస్సు వేరే విషయములలో సంచరించును, అట్లు సంచరించుచున్న సమయములో చేసిన జపము ఫలవంతముగనా ?

జ|| సముద్రములో అలలు వచ్చునప్పుడు స్నానము చేయనిచో మరి స్నానము చేయలేము. అలల మధ్యలో స్నానము చేసినపుడు పూర్తి ఫలము గలదు అట్లే మనసు వేరే విషయములతోనే సదా ఉండును. దానిని బుజ్జిగించి భగవంతునిపై మరల్చవలెను. స్వల్ప ముష్యస్య ధర్మస్యత్రాయతే మహతో భయాత్ భగవంతుని చింతన కొద్ది మనస్సు తో చేసినను అధిక ఫలము నిచ్చును. ఒకసారి కృష్ణపరమాత్మ నారదునికి నూనె గిన్నెతో నింపి, నూనె ఒలకకుండా కొండ చుట్టూ తిరిగిరమ్మనెను. తిరిగి వచ్చిన నారదుని పరమాత్మ కొండ తిరిగే సమయములో ఎన్నిసార్లు నన్ను స్మరించితివని యడిగెను. దానికి నూనె ఒలకకుండా ఉండుటకు నూనె గిన్నె ధ్యానముతోనే సరిపోయినది. ఇంక నీ స్మరణమెక్కడ అనెను. ఇంత చిన్న పనిలోనే నీవు నన్ను మరచితివి నా గృహస్థ భక్తులను చూడుము. వారిపై ఎంతభాద్యతయున్నది. కాని వారు నా స్మరణను వీడరు అనెను. కనుక మనము ఆ పరమాత్మ ఇచ్చిన మనసుతోనే స్మరణ చేస్తాము. కాని లేని స్వచ్ఛమైన మనస్సు ఎక్కడ నుండి తీసుకొనిరాగలము. గంగ గోవుపాలు గరిబెలైన చాలు. కడివడైననేమి ఖరము పాలు అన్నట్లు మనసావాచా భగవంతుని కొన్ని సెకండ్లు స్మరించిన చాలును. పూర్తి మనసుతో స్మరణము చాల తపస్సు చేసిన లభించగలదు.

7. ఒక గురువు వద్ద మంత్రోపదేశము తీసికొని జపించుచు వేరొక భగవంతుని జపించుట సరియైనదా కాదా ?

జ|| ఒక దేవుని మంత్ర జపము చేయుచు మరల వేరొక దేవుని మంత్రమును జపించుట అనావశ్యకము, ఒకే చోట త్రవ్వచూ పోయినచో నీటి ఊట లభించును. కొది కొద్దిగా అనేక చోట్ల త్రవ్వినచో బావి నీరు లభింపదు. భగవంతునినామములు, స్వరూపములు వేరైనను ఆయన యొక్క నిజతత్వము ఒక్కటే. కనుక ఏ పేరుతో పిలవినా, ఏ రూపమునందు స్మరించినా ఆయన తప్పక లభించును. భావాద్వైతం సదాకుర్యాత్, క్రియా ద్వైతం కర్తవీత్ కావున ఏ స్వరూపమైనను, ఏ నామమునైనను నిందించుట మంచిది కాదు. ఒక మనస్సుతో ఒకే చోట నిలుకడచెందుట మంచిది. కోతిలాగ ఒక కొమ్మనుండి వేరొక కొమ్మకు ఎగురుట మంచిది కాదు. అందరినీ గౌరవించి, ఆదరబుద్ధితో చూసినటువంటి ఆంజనేయస్వామి వారు కూడ తన యొక్క ఇష్టదైవమగు శ్రీ రామునియందు నిష్ఠను వదల లేదు. ద్వాపరములో ద్వారకకు పోయి కూడ హనుమంతుడు శ్రీరామునే దర్శించెను అచ్చటనున్న రుక్మిణి, శ్రీకృష్ణులు హనుమంతునికై సీతారాములుగా మారిరి.

8. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామియే కలియుగ దైవమని చెప్పుటలో గల విశేషమేమి ?

జ॥ ఉపనిషత్తులలో, వేదములలో చెప్పబడిన నిరాకార, నిర్గుణ పరబ్రహ్మతత్త్వము ఒక్కటే. ఆ పరమాత్మ సంభవామి యుగే యుగే అన్నట్లు ఆయా యుగములలో ఆయా రూపములను ధరించి దుష్టులను శిక్షించి శిష్టులను రక్షించుచుండును.

గీతలో దదామి బుద్ధియోగంతం యేనమాముపయాంతితే అని చెప్పబడినది. అనగా సాకార - సగుణములతో పూజించి, నన్ను పొందిన వారికి నిరాకార నిర్గుణ తత్త్వమును అనగా జ్ఞానమును పొందుటకు సమర్థవంతమైన బుద్ధిని నేను ఇచ్చెదనని శ్రీకృష్ణుడు పలికెను. ఏ రూపముతోకొలిచినా ఆ రూపమునందే నిష్ఠ ఉండవలయును. కాని మిగిలిన రూపాలను అనాదరణ హేళన చెయ్యరాదు. పాతిక చోట్లలో గోతులు తీసినచో నీరురాదు. ఒకే చోట 25 అడుగులు త్రవ్వినచో నీరు దొరుకును. ఇదియే నిష్ఠ అనబడును. క్రొత్తసీసాలో పాత సారాయి అను సామెత కలదు. మనకు కావలసినది సారాయి, కాని సీసా కాదు. అట్లే ఆ అనాదియైన పరబ్రహ్మము శ్రేత - ద్వాపర యుగములలో రాముడు, కృష్ణుడుగా వచ్చి ఇప్పుడు కలియుగములో శ్రీనివాసుడై వెలసెను. ఉదాహరణకు మీకు శ్రీ రాముడు ఇష్టమైనచో ఆ ఏడుకొండల వానిలో కూడా రామునే చూడుడు. ఆంజనేయులు ద్వారకకు వచ్చి రాముని చూచెనుకదా ! గాయత్రి ఉపాసకులకు సూర్యుడు, కృష్ణాపాసకులకు కృష్ణుడు, ఆంజనేయోపాసకులకు ఆంజనేయుడు తోడ్పడునట్లు, ఈ కలియుగములో ఆ వేంకటేశ్వర స్వామిని కొలిచే వారిని ఆయన కాపాడుచుండును. కావలసినది ఆ పరమాత్ముని శక్తియందు శ్రద్ధాభక్తులు, కాని నాను రూపాలయందు మమత కాదు. ఆ పరతత్త్వము నామరూపాల కతీతమై యున్నది ఎప్పుడూ కొలిచే కాలీమాతను జ్ఞానఖడ్గముచే రెండుగా ఖండించిన తరువాతనే శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసగారు 3 రోజులు నిర్వికల్ప సమాధిని పొందిరి.

9. కృష్ణుడు పొండవ పక్షపాతియైనచో అభిమన్యుని ఎందుకు రక్షించలేదు ?

జ॥ క్రిందటి జన్మలో అభిమన్యుడు రాక్షసుడు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ అతని సూక్ష్మ శరీరమును కుంకుమభరణిలో బంధించెను. సుభద్రకు ఈ విషయము తెలియదు. కనుక ఆమెభరణి తీసిన వెంటనే ఆరాక్షసుడు ఆమెలో ప్రవేశించెను. ఆ విషయము శ్రీకృష్ణునికి తెలియను. సుభద్రకు వివాహమైన తర్వాత ఆమె గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు ఒకసారి అర్జునుడు చక్రవ్యూహమును ఆమెకు వినిపించుచుండెను. అలసిపోయిన సుభద్ర నిద్రించుచుండగా లోనున్న శిశువు వినుచు ఊకొట్టుచుండెను. దానిని గ్రహించిన కృష్ణుడు మధ్యలోనే అర్జునుని ఆపి, సుభద్ర నిద్రించినదని చెప్పెను. అట్లు కాకున్నచో ఆ రాక్షసుని చంపుట ఎవరితరము ఇది ఒక కట్టు కథ. దేశములో ఒకడైన బుధుని పుత్రుడు అభిమన్యుడుగా అవతరించెను. బుధుని ఆజ్ఞమేరకు కేవలము 16 సం॥ మాత్రమే పృథివిలో నుండెను ఇది వాస్తవము. చక్రవ్యూహము గురించి సగమువిన్న అభిమన్యుని చంపుటకు కౌరవ వీరులందరును ఏకమైరి. కావుననే ఆ పరమాత్ముడు గీతలో నాదత్తేకస్యచిత్వాపం సచైవ సుకృతం విభుః అని చెప్పెను. అనగా నేను ఎవరి పాపమును గాని,

పుణ్యమునుగాని గ్రహింపను. కావున పరమాత్మ సత్య - ధర్మాలకు ఆశ్రయం ఇస్తాడేకాని, అధర్మానికి కాదు. సత్యము - ధర్మము పొండవులలో ఉన్నవి. ఈ కారణముచే పరమాత్ముని పక్షపాతి అనరాదు.

10. మనము పూజ చేయుటకు ముందు ఆచమనము నేల చేయవలయును ?

జ॥ పూజయన్నది సాకార సగుణోపాసన. ముందు మనము శుద్ధి పొందితిమని తలంచి, ఆ భగవంతుని మనలోనికి ఆహ్వానించి తర్వాత అతనిని పుష్పముల ద్వారా మనముందున్న పూజపాత్ర యందుంచి పూజ చేయుదుము. ఈ శరీరము ఒక మలభాండము వంటిది. కనుక దీనిని శుద్ధిచేయుచున్నామను భావనతో ఆచమనము, ఆసనశుద్ధి, పుష్పశుద్ధి మొదలగు వాటిని చేయుదుము. అప్పుడు శుద్ధనిరంజనుడైన పరమాత్ముని ఆహ్వానించుటకు మనము అర్హులమగుదుము, ఈ శుద్ధమైన విచారమును పెంపొందించు కొనుటకే మన పూర్వము మడిబట్టు, అంటు - శొంఠు, ఎంగిలి మొదలైన వాటిని ఆచరించెడివారు.

11. కర్పూరహారతి, నైవేద్యము, తాంబూలము యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమి ?

జ॥ కర్పూరము, లేక నేతివత్తితోనైనా హారతి ఇవ్వవచ్చును. ఈ హారతి అగ్ని మఱియు ప్రకాశ స్వరూపము. అగ్ని పంచభూతముల యందొకటి. ఇది తాపము, ప్రకాశము ఈ హారతి ప్రతీకము, అన్ని రకములగు అంధకారమును తొలగించుమని ప్రార్థన చేయుటయే ఈ హారతి యొక్క ప్రత్యేకత.

నైవేద్యము చేయునప్పుడు దేవతా విగ్రహము నుండి ఒక ప్రకాశకిరణమువచ్చి, నైవేద్యమును పవిత్రము చేసి, దాని యందలి దోష గుణమును హరించును కావున భగవద్గీతలో యజ్ఞ శిష్టాప్పు తభుజోయాంతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ (గీత 4-31) అని చెప్పబడినది.

షోడశోపచారపూజలో (భగవంతుని 16 వస్తువులతో) తాంబూలము కూడా ఒకటి. దేవతను సాక్షాత్కరించని రూపముగా భావించి పూజ చేయుదుము. కావుననే మన తల్లిదండ్రులను. అత్యంత ప్రీయమిత్రుని సత్కరించినట్లు ఆ దేవదేవుని ముఖశుద్ధికై తాంబూలమును ఇచ్చెదము. భగవంతునికి 16 కళలుండును. ఈ కారణము చేతనే అతనిని 16 వస్తువులతో పూజ చేయుదుము. 16 వస్తువులతో తాంబూలము ఒకటి, గంగ నీళ్ళతో గంగ పూజ అంటారు. అలాగే ఆ పరమాత్ముడు ఇచ్చిన వస్తువులతోనే ఆయనను తృప్తి పరచడము మన కర్తవ్యము. కర్తవ్యము శాస్త్రానుసారముగా ఉండవలయును కాని మన ఇష్టము వచ్చినట్లు కాదు. పరమాత్ముడిచ్చినవే యని సారాయిని మద్యమాంసములను నైవేద్యము చేయరాదు. అవి తామసిక పదార్థములు అట్టి తామసిక పదార్థములను భూత ప్రేతములకు ఇవ్వవచ్చును. కాని మనుష్యుడు భూత ప్రేతములను పూజించి తాను కూడా భూతము, ప్రేతము కావాలని కోరడమేకదా !

12. శుచి శుభ్రతను పాటించక భగవంతుని స్మరించుట దోషమా ? కాదా ?

జ॥ ప్రతిరోజు నియమంగా ఒకటి, రెండు గంటలు మాత్రము నామస్మరణ - జపము చేయునప్పుడు శుచిగా మడిబట్టలు కట్టుకొనుట, స్నానము చేయుట మొదలగు వాటిని తప్పక ఆచరింపవలయును. ప్రతిరోజు పగలు రాత్రి ఒక్కటిగా చేసి నామస్మరణ చేయదలచినచో శుచి - శుభ్రత యొక్క అవశ్యకత లేదు.

13. ద్వాదశ నామములలోను పూజలలోను కేశవ నామాన్ని మొదట్లో ఎందుకు ఉచ్చరిస్తారు ?

జ॥ క + అ + ఈ + ఇ + ఉ అన్న నాలుగు పదాలు చేర్చిన కేశవ పదము ఉత్పత్తి అగును. క = బ్రహ్మ, ఈ = ఈశ్వరుడు, అ = విష్ణువు అని అర్థము (అక్షరాణాం అకారోఽస్మి) ఇ = ఇశ అని అర్థము బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు వశమందు గలవాడు కేశవుడు, ఈ నామము యొక్క అర్థము అత్యంత విపులము వ్యాపకము అగుట మూలాన ప్రప్రథమముగా ఉపయోగిస్తున్నారేమో ?

కళ్ళ అళ్ళ ఈశళ్ళ త్రిమూర్తయః కేశాస్తే యద్వశేన వర్తన్తే స కేశవః

14. హారతి ఎందుకు ఇస్తాము ? ఎందుకు కళ్ళకద్దకొనవలయును ?

జ॥ హారతి జ్యోతి స్వరూపము. ఆ పరమాత్మస్వయం ప్రకాశ స్వరూపుడు, జ్యోతి స్వరూపుడు, ప్రకాశము అంధకారమును తొలగించి వస్తువులను దృష్టి గోచరమగునట్లు చేయును. చీకటిలో మనము వస్తువులను చూడలేము. అట్లే అజ్ఞానమున్నప్పుడు ఆ పరమాత్మ స్వరూపము కానరాదు. కావున కళ్ళకు హారతిని అద్దకొనుచు అజ్ఞానాంధకారమును తొలగించి, జ్ఞాన ప్రకాశమును కలిగించుమని దేవుని ప్రార్థించవలెను. సూర్యుని యందు గల జ్యోతి, ఆ పరమాత్మ యొక్క జ్యోతి, మన కండ్లలోగల జ్యోతి ఒక్కటే. జాగ్రదవస్థలో కుడికంటిలో ఆ పరమాత్మ స్థానముండున ని శ్రుతి పలుకుచున్నది.

15. దీపం పరబ్రహ్మ అంటారు దాని విశిష్టత ఏమి ? దీపమునకు - ధూపమునకు గల సంబంధమేమి ?

జ॥ దీపము పరబ్రహ్మమునకు ప్రతీకము, పరబ్రహ్మ స్వయం ప్రకాశస్వరూపము. అట్లే దీపమును వెలిగించుటకు నూనె, వత్తి మొదలైనవి అవసరమైనను వెలిగిన దీపమునకు వేరే ప్రకాశము అవసరము లేదు. ఆ దీపము అంధకారమును తొలగించును. కనుకనే జ్ఞానము కలగినప్పుడు అజ్ఞానాంధకారము నిలువజాలదు. దీపము సూర్యునివలె బయటను, లోపలను ప్రకాశ స్వరూపమే. అట్లే జ్ఞానియగువాడు శరీరమునకు లోపలి, బయట ఆ యాత్మ చైతన్యమునే చూచును. ఇక ధూపము వనస్పతి - ఓషధు ల రస స్వరూపము. (వనస్పతి :- మామిడి, వనస మొదలగు పండ్లు ఓషధి :- గోధుమ, పరి మున్నగు ధాన్యములు) పండ్లు ధాన్యములు భూమి నుండి పుట్టినవి, గంధము భూమి యొక్క గుణము, ఆ పరమాత్ముని స్థూల విరాట్స్వరూపమే భూమి, ఆత్మ నుండి ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, పృథ్వి ఉత్పన్నమైనవి. భూమి యొక్క సార స్వరూపమే ధూపము ఎంత మంచివాసన (సువాసన) గల ధూపమును వెలిగించినచో పరమాత్మ - దేవత అంత తృప్తి నొందును. దూపము స్థూలము దీపము (అగ్ని) సూక్ష్మము. కనుక ఆ పరమాత్మును తెలిసికొనుటకు స్థూలాతి స్థూలము నుండి సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమునకు పోవలెను. దృశ్య తేత్సగ్ర్యయా బుద్ధ్యా సూక్ష్మయా సూక్ష్మదర్శిభిః అని శ్రుతి హారతితో దీపమును శంఖములో జలమును, పుష్పము, బట్ట, చామరములను దేవునికి చూపించెదరు. దీపము = అగ్ని, శంఖము = జలము, పుష్పము = భూమి, బట్ట = ఆకాశము, చామరము = వాయువు ఈ విధముగా ఐదు తత్త్వములు గల ప్రపంచమును సూచించుట ద్వారా సృష్టికి కారకుడైన పరమాత్ముని కూడా సూచింతురు.

16. పంచాక్షరీ మంత్రమేది ? దాని పురశ్చరణకై ఎన్ని సార్లు జపించవలయును ?

జ॥ ఓం నమః శివాయ అనునది శివ పంచాక్షరీ మంత్రము. ఓం రామాయ నమః అనునది రామ పంచాక్షరీ మంత్రము . ఈ విధముగా తారకము (ప్రణవము) చతుర్థి అంతముగల దేవతా శబ్దము. అంతమున నతి వాచకము నమః గల మంత్రము సామాన్యముగా పంచాక్షరీ మంత్రమై యుండును. అనగా :- మంత్రమునందు ఐదు అక్షరములుండునని అర్థము. ప్రణవము అన్ని మంత్రములకు, స్తోత్రములకు ముందు తప్పక ఉచ్చరింపబడును. లేనిచో మంత్రస్తుతులు ఫల శూన్యములగును. ఒక్కొక్క అక్షరమునకు ఒక్కొక్క లక్షసార్లు జపించుట పురశ్చరణ యనబడును. పంచాక్షరీ మంత్రమునకు 5 లక్షల జపము చేయవలయును. గాయత్రీ మంత్రమును 24 లక్షలు జపించినచో పురశ్చరణ యగును.

17. శివుడికి - శివలింగానికి గల సంబంధమేమి ? శివలింగము ప్రాణ పట్టముల ఆధ్యాత్మిక విశేషము లేవి ?

జ॥ శివుని బాణలింగమునే శివుడని భావించి భక్తులు పూజలు చేయుచున్నారు ఈ రెండున్నూ అభేదములు. ఏ విధముగా నామము నామి (పేరు కలవాడు) అభేదములో, అట్లే శివలింగము - శివుడున్నా ! దీనిని శాస్త్రములో ప్రతీ కోపాసన అందురు. అనగా నికృష్టమునందు ఉత్కృష్ట దృష్టి, బ్యాంకులో పని చేయు గుమస్తాను నీవే యజమానివి. నీవే చంద్రుడివి, నీవే ఇంద్రుడివి అని పొగడినచో మన పనిని ఆ గుమస్తా త్వరగా చేసి పెట్టును. అదే గుమస్తాను నీవు నౌకరువు, దుర్వాసుడు అన్నచో మన పని చేయడు సరికదా ! కోపముతో మనలను తిట్టి తరిమివేయునంత పని చేయును.

మరొక ఉదాహరణ - వసిష్ఠునిచే సన్మానింపబడి విశ్వామిత్రుడు కామధేనువును కోరెను. కాని వసిష్ఠుడు నిరాకరింపగా తన క్షాత్రశక్తిని ప్రయోగించి విఫలుడయ్యెను. వసిష్ఠుని దండము ముందు విశ్వామిత్రుని సమస్త సైన్యము గడ్డిపోచవలె భస్మమయ్యెను. అప్పుడు విశ్వామిత్రుడు తపమాచరించి, వసిష్ఠునిచే రాజఋషి యని పిలువబడెను, బ్రహ్మ ఋషియని పిలువలేదని కోపముచే విశ్వామిత్రుడు వసిష్ఠుని నూర్లగు పుత్రులను చంపెను. అప్పుడున్నూ రాజ ఋషి అనియే పిలువబడెను. విశ్వామిత్రుని మనస్సులో శత్రుభావమున్నను, వసిష్ఠుని మనస్సులో మిత్రభావమే ఉండెను. శత్రుత్వముచే పార్లమి వెన్నెలలో వసిష్ఠుని చంపుటకు ఉద్యుక్తుడై, పరోక్షములో తన ప్రశంసను వసిష్ఠుని ద్వారా విని అతని విశాల హృదయమును అవలోకించి, అతని పాదములపై బడి, శత్రుత్వమును వదలి, క్షమాశీలుడయ్యెను. అప్పుడు వసిష్ఠులవారు విశ్వామిత్రుని బ్రహ్మ ఋషి యని సంబోధించి కౌగిలించుకొనిరి. విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మ ఋషి యగుటకు ముఖ్యమైన ఆటంకము శత్రుత్వభావము మరియు అక్షమాశీలత. ఉత్కృష్టమునందు నికృష్టదృష్టిని చూసిన వసిష్ఠులకు లోకదృష్టిలో శిక్ష కలిగెను. ఏలననగా వారు బ్రహ్మజ్ఞులు, పుత్రులు ఉన్నను లేకున్నను వారికి ఒక్కటే.

కావున తక్కువ శక్తి గల దానియందు ఎక్కువ శక్తిని ఆరోపించి అబేదదృష్టితో పూజించుటయే ఉపాసన, సాలగ్రామ శిలాఖండము (గండకీ నదిలోని శిల) నందు విష్ణుదృష్టిని సర్మదా శిలాఖండమునందు శివదృష్టిని ఉంచి పూజించుట శాస్త్రసమ్మతము. వీటికి ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అవసరము లేదు, ప్రాణపట్టము కేవలము శివలింగము నుంచుటకు ఆధారము. స్వయంభూ శివలింగముకల స్థలములో ప్రాణపట్టములు లేవు. ఉదాహరణకు కేదార్నాథ్ త్ర్యంబకేశ్వర్ నీలకంఠ మహాదేవులు. ఈ స్థానములలో తర్వాత భక్తులు ప్రాణపట్టములను, లేక పరిధిని నిర్మించిరి, ప్రాణపట్టము (జులేరి) ను గూర్చి వేర్వేలు మతస్థులు సనాతనాలంబులను చలింపజేయుటకు విభిన్న రీతులలో వర్ణించుచున్నారు. అదికేవలము నిరాధారము, శాస్త్ర విరుద్ధము మఱియు మూర్ఖ ప్రలాపము మాత్రమే !

18. గృహములలోని పూజామందిరములలో తైలవర్ణ చిత్రపటములను, లేదా విగ్రహములను పెట్టినప్పుడు గృహస్థుడు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేయవలయునా ? అసలు ప్రాణప్రతిష్ఠ అనగా నేమి ?

జ॥ గృహస్థుడు గాని ఏ ఆశ్రమస్థుడు గాని పటమును, లేక విగ్రహమును పూజింపదలచినచో ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అత్యావశ్యకము, దేవోభూత్వాదేవాన్ యజేత (సర్మదేశ్వరుని, సాలగ్రామమును పూజించుటకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అవసరము లేదు) అనగా నీవు దేవతవై దేవుని పూజింపుము. పూజా సమయములో దేవత ప్రత్యక్షముగా ఉన్నట్లుభావించవలయును. శాస్త్రోక్త మంత్రోచ్ఛారణములతో విగ్రహమునందు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేయుదురు, అనగా - వేద మంత్రోచ్ఛారణముచే దేవత ఆ విగ్రహమునందు ప్రవేశించును. మంత్రముల శక్తి సర్వజన విదితమే. సాధారణ వ్యక్తిని (త్రోపలోపోవు వానిని తిట్టినచో, వాడు తిరుగబడి లెంపలు వాయింపును. లేక మరి నాలుగు తిట్లు అధికముగా తిట్టును, సాధారణ పదములలో ఇంత శక్తియున్నచో, వేద మంత్రముల శక్తిని వర్ణింప ఎవరి తరము ? జీవించియున్న తల్లిదండ్రుల సేవ చేసి వారి ఆశీస్సులను పొందుట ఎట్లో, అట్లే ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసి విగ్రహారాధన కేవలము చిత్రపటములను, ప్రాణ ప్రతిష్ఠకాని విగ్రహములను పూజించుట స్వర్గస్థులైన తల్లిదండ్రుల నిమిత్తమై చేయు సేవ వంటిది.

19. మంత్రానికి గల శక్తి, బీజము, కీలకము, ముద్ర, అనువాటిని విశదీకరింప ప్రార్థన.

జ॥ శక్తి :- ప్రతి భాషయందు పదములకు, వాక్యములకు నాచ్యర్థము ఉండును. దీనిని శక్తి అందురు, కుండ అ పదమునకు శక్తి. కుండాకారము గల వస్తువును సూచించుటయందు కలదు. అట్లే ఆవు అనుపదము యొక్క శక్తి ఆవు ఆకారముతోన్న జంతువును సూచించును. తల్లి దండ్రులు పెట్టిన నామధేయము ద్వారా పిల్లలను పిలిచెదరు. పిల్లలు దూరముగా నుండిన వారి నామస్మరణము మాత్రమునే వారి ఆకారము మనస్సులో మెదలును. అట్లే మంత్రముల స్తుతిపాఠముల యొక్క శక్తి ఆయా దేవతా స్వరూపములను సూచించును.

బీజము : మఱి పుష్కము యొక్క శక్తి అంతయు మఱి బీజము లోనే ఇమిడియున్నది అట్లే మంత్రముల యొక్క, స్తుతి పాఠముల యొక్క వ్యాపకరూపమైన శక్తి బీజాక్షరముయందు ఇమిడియున్నది.

అనుకూల వాతావరణముచే విత్తనము మహాపుష్కముయినట్లు మంత్రములను బీజాక్షరములచే జపించుట వలన జపించు వారికి అధిక ఫలము లభించును. అందులకే కృష్ణ భగవానుడు గీతలో యజ్ఞానాం జప యజ్ఞోస్మి అనిరి. మరికొందరు మహా పురుషులు జపాత్ సిద్ధిః అని నుడివిరి.

కీలకము :- కీలు అనగా మేకు. యంత్రములయందు కీలకస్థాన మందు ఉన్న మేకుకాని, బోల్ట్ గాని పడిపోయినచో యంత్రము పని చేయదు. అట్లే మంత్ర, స్తుతి పాఠములందు పాఠకులకు కలుగు ప్రతిబంధకములను ఈ కీలకములు తొలగించును. పాఠకులకు ప్రతిబంధకములు అనగా మంత్ర స్తుతి పఠన ద్వారా కలుగు ఫలితము లభించకుండుట, అప్పుడు కీలకము సహితము మంత్ర జపముద్వారా, లేక కీలక స్తుతి ద్వారా ముల్లతో ముల్ల తొలగించినట్లు ప్రతిబంధకములు తొలగును.

ముద్ర :- యోజనాత్ సర్వదేవానాం ద్రాణాత్ పాప సంహతేః

తస్మాత్ ముద్రేతి సా ఖ్యాతా సర్వ కామార్థ సాధనీ.

అనగా వ్రేళ్ళు కలిపి ముద్రలు చూపించుటవలన దేవతలందరు పరిగెత్తుకొని ముద్రలు చూపించు వారి వద్దకు వచ్చెదరు. మరియు వారి పాపమును నశింపజేసెదరు. వారి కోరికలన్నింటిని సిద్ధింపజేసెదరు, కనుకనే ముద్ర అందురు.

20. దేవతామూర్తులలో అమ్మవార్ల చిత్రపటాలు దేవుళ్ళకి ఎడమ ప్రక్కగా ఉంటే ఒక్క తిరుపతి వేంకటేశ్వరునికి మాత్రం అమ్మవారు కుడి ప్రక్క ఉండుటకు కారణమేమి ?

జ॥ రామావతారములో శ్రీరాముడు మారీచుని (బంగారు జింక) చంపుటకు పోవుటకు ముందు సీతదేవిని అగ్నిప్రవేశము చేయించి వేదవతిని సీతాస్థానములో ఉంచెను. అంకా విజయానంతరము సీతాదేవిని అగ్ని ప్రవేశము చేయించి అసలు సీతను తెచ్చుకొనెను. అప్పుడు వేదవతి రాముని పత్నిగా స్వీకరించమని ప్రార్థించగా రాములవారు ఇప్పుడు నేను ఏకపత్నీ వ్రతుడను. కలియుగములో నీవు ఆకాశరాజు కూతురుగా పద్మావతి పేరుతో పుట్టెదవు. అప్పుడు నిన్ను భార్యగా స్వీకరించెదననెను.

ఒక సారి భృగుమహర్షి వైకుంఠమునకు వెళ్ళి విష్ణువుచే అతిథి సత్కారము పొందలేదని ఆగ్రహించి శ్రీ మహావిష్ణువు యొక్క వక్షః స్థలము పై కాలుతో తన్నెను. అప్పుడు లక్ష్మీదేవి ఆగ్రహించి భూమి పై కొల్లావూరు అను స్థలములో తపస్సు చేయనారంభించెను. వైకుంఠములో లక్ష్మీదేవి వియోగము కలుగగా అశాంతిని పొంది విష్ణువు శేషాద్రి (తిరుమల) పై మనుష్య రూపము దాల్చి అవతరించెను. ఆకాశరాజుకు వేదవతి పద్మావతి రూపములో కుమార్తెగా లభించెను. బ్రహ్మ, ఈశ్వర, కుబేరుల సహాయముతో పద్మావతి శ్రీనివాసుల కల్యాణము వైభవముగా జరిగెను. దేవతల సమక్షములో శ్రీనివాసులు వేంకటేశ్వరుని నామముతో భక్తులను కలియుగాంతము వరకు అనుగ్రహించుటకు సంకల్పించెను. మందిరము తయారైనది. ఆ సమయమున నారదులు లక్ష్మీదేవితో సమాచారమును అంతయు వివరించి చెప్పగా లక్ష్మీదేవి పద్మావతి శ్రీనివాసుల ఏకాంత స్థలమునకు వచ్చి పద్మావతితో తగవులాడ నారంభించెను.

సర్వభూతముల భర్తయైన శ్రీనివాసులు వారిని అనుగ్రహించి వారి పుట్టు పూర్వోత్తరములు వివరించి
పద్మావతీ దేవిని కుడి వక్షస్థలముపై మొదటి భార్యయైన లక్ష్మీదేవిని ఎడమ వక్షః స్థలముపై ఉండమని చెప్పిరి.
అందువలననేమో వేంకటేశ్వరస్వామి కుడి ప్రక్కన అమ్మవారి విగ్రహమును చూచి యుందురు.

2. భక్తి సంబంధమైన ప్రశ్నలు - జవాబులు

శ్రీ మేధానందపురి జీ

1. గృహస్థుని నివాసములలో, పూజా మందిరముల యందు శివలింగములు ఉండవచ్చునా.

జ॥ శివలింగములు తప్పక గృహోస్తుల నివాసములలో ఉండవచ్చును. సర్మదా పూజ, ధూప, దీప, నైవేద్యములను చేయవలయును. వీలైనచో పూజా సమయమునందు గంగా జలముతో అభిషేకము చేయవలయును. శం కల్యాణము కరోతి చేయువాడు. శంకరోతి ఇతి శంకరః అతి త్వరగా, అతి తేలికగా ప్రసన్నుడై కోరికలు తీర్చువాడు శంకరుడు.

2. శ్రీ గణపతి సచ్చిదానందస్వామి వారిని ఆరాధించే భక్తులు శ్రీ స్వామి శివానందుల వారిని ఆరాధింపవచ్చునా ? లేక ఏ ఒక్కరినైనా ఆరాధించుట మంచిదా ?

జ॥ ఏకం సత్ విప్రా బహుధాపదంతి యని శ్రుతి. ఆ పరమాత్మ ఒక్కడే. కాని విప్రులు బహుప్రకారములుగా (బహురూపములుగా) చెప్పుదురు. పై ఇద్దరు స్వాములలోను ఒకే పరమాత్మనుచూచి ఆరాధించుటలో తప్పలేదు. పూజలు చెయ్యవచ్చును. మీకు అనన్యభక్తి కావలసియున్నచో ఎల్లప్పుడు ఒకే మూర్తిని ధ్యానించుట మంచిది. ఈ రోజు ఒక చోట, రేపు మరొకచోట, మర్నాడు వేరొక చోట కొంచెము - కొంచెముగా త్రవ్వినచో నీరు దొరకదు. ఒకే చోట లోతుగా త్రవ్వినచో అది బావి రూపముదాల్చి, ఎల్లప్పుడు నీటిని సరఫరా చేయును సాధకుడు అందటిలోను తన ఇష్టదేవతను చూచుటకు అభ్యసించుట మంచిది.

3. గృహస్థులు, శూద్రులు గాయత్రీ జపమును చేయవచ్చునా ?

జ॥ సుప్రసిద్ధులగు మహాత్ముల నుండి మంత్రదీక్ష తీసికొని, ధారాళముగా గాయత్రీ మంత్రమును జపము చేయవచ్చునని శ్రీ స్వామి వివేకానందుల వాణి.

4. పంచామృత ప్రాముఖ్యతను వ్రాయగలరు ?

ఓం సర్వ కల్మషనాశాయ పరిపూర్ణ సుధాత్మకమ్ ।

మధుపర్కమిమందేవ కల్పయామి ప్రసీదయే.

అన్ని దోషముల నాశనమునకు, పరిపూర్ణ దేవతాపేయము (త్రాగుటకు యోగ్యమైనది) అగు మధుపర్కమును కల్పించుచున్నాము. దీని ద్వారా నాపై ప్రసన్నమగుమని అర్థము.

1) పాలు - పుష్టి నిచ్చును. ఆరోగ్య అనారోగ్య, సర్వావస్థల యందు (బాల - యౌవన - వార్ధక్యావస్థలు) సేవించినవారు బలవంతులగుదురు.

2) పెరుగు - దధ్నాజహాతి ఇంద్రియకామః అని పూర్వ మీమాంసనుడివెను. ఇది ఇంద్రియముల సౌఖ్యమునకు దోహదకారి.

3) నెయ్యి - ఆయురైఘ్నతమ్ ఆయుష్యమును పెంపొందించును, కావున నెయ్యి ఆయుష్యముతో పోల్చబడినది.

4) పంచదార - ఇది పండ్లరసములకు ప్రతీకము. దీనిచే ఆరోగ్యము అభివృద్ధి నొందును.

5) తేనె - ఇది పుష్పముల రసమునకు ప్రతీకము, ఆనందము నిచ్చును. మన పెద్దలు తేనె పలుకులు పలుకుదురు. అంటే ఆనందదాయకములని అర్థము.

తెల్లని పదార్థములు సత్త్వమునకు ప్రతీకములు. సత్త్వాత్మజాయతే జ్ఞానమ్ అని గీతాచార్యులు నుడివిరి. ఈ పదార్థములను సేవించుటచే సత్త్వాంశము పెరిగి జ్ఞానము అభివృద్ధి నొందును. దేవోభూత్వా దేవాన్ యజేత్ నీవు దేవతపై దేవతను పూజింపుమని అర్థము. పూజలో మొదట దేవతను ధ్యానించి, హృదయములోనికి వచ్చినట్లు భావించి, ఆ తర్వాత హృదయమునుండి బయటకు లోనికి వచ్చినట్లు భావించి, ఆ తర్వాత హృదయము నుండి బయటకు వచ్చినట్లు భావించి పూజింతురు. కావున తెల్లని పదార్థములను సేవించుట మంచిది, కాని తెల్లగానున్నదని కల్లు - సారాయాలను పుచ్చుకొన్నచో ఉన్న బుద్ధికూడా మటుమాయమగును. సురాం నపిబేత్ అని సురాపానమును శాస్త్రము నిషేధించుచున్నది.

5. భగవంతుడు రాక్షసులకు దర్శనం ఇచ్చి, ముక్తినిచ్చి నట్లు భాగవతంలో కథల ద్వారా తెలియచున్నది. కాని మా యింట్లో రోజు భజనలు, పూజలు మొదలైనవి చేస్తున్నా, మాకు భగవంతుడు ఎందుకు కనిపించడు ?

జ॥ కంసుడు వైకుంఠములో భగవంతుని ద్వార పాలకులిగా వుంటూ సనకాదుల శాపమునకు గురియై రాక్షస జన్మమెత్తి భగవచ్చింతన చేసి మోక్షము పొందెను. అదే విధముగా ఇతర రాక్షసులు క్రింద జన్మలో భగవచ్చింతన చేసిన వారే. అట్టి వారికే ఆయన దర్శనమగును పాండవులలో నరుడుగా అర్జునుడు నారాయణునితో బదిరికాశ్రమములో తపస్సు చేసినందున అర్జునునికి మాత్రము విశ్వరూపదర్శనమైనది. కనుక అతి తీవ్ర చింతన (తపస్సు) ఆవశ్యకము.

నీకు తెలియని వస్తువులను మీ తల్లి గారిని లేక మీ టీచరుని అడిగి తెలుసుకుంటావు. అనగా మొదట ఆ వస్తువుయొక్క సంస్కారము లేదు తరువాత వచ్చినది. చిన్న పిల్లలు తల్లినడిగి కుక్క, పిల్లి మొదలైనవాటిని గుర్తించెదరు. ఆ తరువాత అడుగకుండగనే చెప్పగలరు. ఎందువలనంటే జన్మల నుండి వచ్చుటవలన అనేక సంస్కారములు గలది. వానిని తొలగించి ఒక్క భగవత్ స్వరూపమునే ఎల్లప్పుడు తలచిన ఆయన దర్శనమగును. నీవు ఎండిపోయిన ఇంకు సీసాను చూసియేయుండువు. దానిని కుళాయి క్రింద వుంచిన ఆ ఇంకు నెమ్మదిగా కరిగి దానంతటదే పైకి వచ్చును. అనంతరము నీటిధారవలన ఇంకు పూర్తిగా కడిగివేయబడి కేవలము స్వచ్ఛమైన నీరే పోసినది పోసినట్లు వచ్చును అదే రీతిగా నిరంతరం భగవంతుని స్వరూపమును ధ్యానించుటవలన మిగిలిన సంస్కారములు తొలగి, ఆయన దర్శన భాగ్యము తప్పక, కల్గును. దేవకీ వసుదేవులు భగవంతుని స్మరించి పరదాసమడుగగా వారికి కృష్ణ పరమాత్మ కుమారుడుగా జన్మించెను. వారడిగినది నీలాంటి కుమారుడు కావలెనని మాత్రమే!

6. జపము చేయుచున్న సమయమున మనస్సు వేరే విషయములలో సంచరించును, అట్లు సంచరించుచున్న సమయములో చేసిన జపము ఫలవంతమగునా ?

జ|| సముద్రములో అలలు వచ్చునప్పుడు స్నానము చేయనిచో మరి స్నానము చేయలేము. అలల మధ్యలో స్నానము చేసినపుడు పూర్తి ఫలము గలదు అట్లే మనసు వేరే విషయములతోనే సదా ఉండును. దానిని బుజ్జిగించి భగవంతునిపై మరల్పవలెను. స్వల్ప మవ్యవ్య ధర్మవ్యత్రాయతే మహతో భయాత్ భగవంతుని చింతన కొద్ది మనస్సు తో చేసినను అధిక ఫలము నిచ్చును. ఒకసారి కృష్ణపరమాత్మ నారదునికి నూనె గిన్నెతో నింపి, నూనె ఒలకకుండా కొండ చుట్టూ తిరిగిరమ్మనెను. తిరిగి వచ్చిన నారదుని పరమాత్మ కొండ తిరిగే సమయములో ఎన్నిసార్లు నన్ను స్మరించితివని యడిగెను. దానికి నూనె ఒలకకుండా ఉండుటకు నూనె గిన్నె ధ్యానముతోనే సరిపోయినది. ఇంక నీ స్మరణమెక్కడ అనెను. ఇంత చిన్న పనిలోనే నీవు నన్ను మరచితివి నా గృహస్థ భక్తులను చూడుము. వారిపై ఎంతభాద్యతయున్నది. కాని వారు నా స్మరణను వీడరు అనెను. కనుక మనము ఆ పరమాత్మ ఇచ్చిన మనసుతోనే స్మరణ చేస్తాము. కాని లేని స్వచ్ఛమైన మనస్సు ఎక్కడ నుండి తీసుకొనిరాగలము. గంగ గోవుపాలు గరిబెలైన చాలు. కడివడైననేమి ఖరము పాలు అన్నట్లు మనసావాచా భగవంతుని కొన్ని సెకండ్లు స్మరించిన చాలును. పూర్తి మనసుతో స్మరణము చాల తపస్సు చేసిన లభించగలదు.

7. ఒక గురువు వద్ద మంత్రోపదేశము తీసికొని జపించుచు వేరొక భగవంతుని జపించుట సరియైనదా కాదా ?

జ|| ఒక దేవుని మంత్ర జపము చేయుచు మరల వేరొక దేవుని మంత్రమును జపించుట అనావశ్యకము, ఒకే చోట త్రవ్వచూ పోయినచో నీటి ఊట లభించును. కొది కొద్దిగా అనేక చోట్ల త్రవ్వినచో బావి నీరు లభింపదు. భగవంతునినామములు, స్వరూపములు వేరైనను ఆయన యొక్క నిజతత్త్వము ఒక్కటే. కనుక ఏ పేరుతో పిలవినా, ఏ రూపమునందు స్మరించినా ఆయన తప్పక లభించును. భావాద్వైతం సదాకుర్యాత్, క్రియా ద్వైతం కర్ణివిత్ కావున ఏ స్వరూపమైనను, ఏ నామమునైనను నిందించుట మంచిది కాదు. ఒక మనస్సుతో ఒకే చోట నిలుకడవెందుట మంచిది. కోతిలాగ ఒక కొమ్మనుండి వేరొక కొమ్మకు ఎగురుట మంచిది కాదు. అందరినీ గౌరవించి, ఆదరబుద్ధితో చూసినటువంటి ఆంజనేయస్వామి వారు కూడ తన యొక్క ఇష్టదైవమగు శ్రీ రామునియందు నిష్ఠను వదల లేదు. ద్వాపరములో ద్వాపరకకు పోయి కూడ హనుమంతుడు శ్రీరామునే దర్శించెను అచ్చటనున్న రుక్మిణి, శ్రీకృష్ణులు హనుమంతునికై సీతారాములుగా మారిరి.

8. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామియే కలియుగ దైవమని చెప్పుటలో గల విశేషమేమి ?

జ|| ఉపనిషత్తులలో, వేదములలో చెప్పబడిన నిరాకార, నిర్గుణ పరబ్రహ్మతత్త్వము ఒక్కటే. ఆ పరమాత్మ సంభవామి యుగే యుగే అన్నట్లు ఆయా యుగములలో ఆయా రూపములను ధరించి దుష్టులను శిక్షించి శిష్టులను రక్షించుచుండును.

గీతలో దదామి బుద్ధియోగంతం యేనమాముపయాంతితే అని చెప్పబడినది. అనగా సాకార - సగుణములతో పూజించి, నన్ను పొందిన వారికి నిరాకార నిర్గుణ తత్త్వమును అనగా జ్ఞానమును పొందుటకు సమర్థవంతమైన బుద్ధిని నేను ఇచ్చెదనని శ్రీకృష్ణుడు పలికెను. ఏ రూపముతోకొలిచినా ఆ రూపమునందే నిష్ఠ ఉండవలయును. కాని మిగిలిన రూపాలను అనాదరణ హేళన చెయ్యరాదు. పాతిక చోట్లలో గోతులు తీసినచో నీరురాదు. ఒకే చోట 25 అడుగులు త్రవ్వినచో నీరు దొరుకును. ఇదియే నిష్ఠ అనబడును. క్రొత్తసీసాలో పాత సారాయి అను సామెత కలదు. మనకు కావలసినది సారాయి, కాని సీసా కాదు. అట్లే ఆ అనాదియైన పరబ్రహ్మము త్రేత - ద్వాపర యుగములలో రాముడు, కృష్ణుడుగా వచ్చి ఇప్పుడు కలియుగములో శ్రీనివాసుడై వెలసెను. ఉదాహరణకు మీకు శ్రీ రాముడు ఇష్టమైవచ్చినచో ఆ ఏడుకొండల వానిలో కూడా రామునే చూడుడు. ఆంజనేయులు ద్వారకకు వచ్చి రాముని చూచెనుకదా ! గాయత్రి ఉపాసకులకు సూర్యుడు, కృష్ణాపాసకులకు కృష్ణుడు, ఆంజనేయోపాసకులకు ఆంజనేయుడు తోడ్పడునట్లు, ఈ కలియుగములో ఆ వేంకటేశ్వర స్వామిని కొలిచే వారిని ఆయన కాపాడుచుండును. కావలసినది ఆ పరమాత్ముని శక్తియందు శ్రద్ధాభక్తులు, కాని నామ రూపాలయందు మమత కాదు. ఆ పరతత్త్వము నామరూపాల కఠీతమై యున్నది ఎప్పుడూ కొలిచే కాలీమాతను జ్ఞానఖడ్గముచే రెండుగా ఖండించిన తరువాతనే శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసగారు 3 రోజులు నిర్వికల్ప సమాధిని పొందిరి.

9. కృష్ణుడు పాండవ పక్షపాతియైనచో అభిమన్యుని ఎందుకు రక్షించలేదు ?

జ॥ క్రిందటి జన్మలో అభిమన్యుడు రాక్షసుడు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ అతని సూక్ష్మ శరీరమును కుంకుమభరణిలో బంధించెను. సుభద్రకు ఈ విషయము తెలియదు. కనుక ఆమెభరణి తీసిన వెంటనే ఆరాక్షసుడు ఆమెలో ప్రవేశించెను. ఆ విషయము శ్రీకృష్ణునికి తెలియను. సుభద్రకు వివాహమైన తర్వాత ఆమె గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు ఒకసారి అర్జునుడు చక్రవ్యూహమును ఆమెకు వినిపించుచుండెను. అలసిపోయిన సుభద్ర నిద్రించుచుండగా లోనున్న శిశువు వినుచు ఊకొట్టుచుండెను. దానిని గ్రహించిన కృష్ణుడు మధ్యలోనే అర్జునుని ఆపి, సుభద్ర నిద్రించినదని చెప్పెను. అట్లు కాకున్నచో ఆ రాక్షసుని చంపుట ఎవరితరము ఇది ఒక కట్టు కథ. దేశములో ఒకడైన బుధుని పుత్రుడు అభిమన్యుడుగా అవతరించెను. బుధుని ఆజ్ఞమేరకు కేవలము 16 సం॥ మాత్రమే పృథివిలో నుండెను ఇది వాస్తవము. చక్రవ్యూహము గురించి సగమువిన్న అభిమన్యుని చంపుటకు కౌరవ వీరులందరును ఏకమైరి. కావుననే ఆ పరమాత్ముడు గీతలో నాదత్తేకస్యచిత్వాపం సచైవ సుకృతం విభుః అని చెప్పెను. అనగా నేను ఎవరి పాపమును గాని, పుణ్యమునుగాని గ్రహింపను. కావున పరమాత్మ సత్య - ధర్మాలకు ఆశ్రయం ఇస్తాడేకాని, అధర్మానికి కాదు. సత్యము - ధర్మము పాండవులలో ఉన్నవి. ఈ కారణముచే పరమాత్ముని పక్షపాతి అనరాదు.

10. మనము పూజ చేయుటకు ముందు ఆచమనము నేల చేయవలయును ?

జ॥ పూజయన్నది సాకార సగుణోపాసన. ముందు మనము శుద్ధి పొందితిమని తలంచి, ఆ భగవంతుని మనలోనికి ఆహ్వానించి తర్వాత అతనిని పుష్పముల ద్వారా మనముందున్న పూజపాత్ర యందుంచి పూజ చేయుదుము. ఈ శరీరము ఒక మలభాండము వంటిది. కనుక దీనిని శుద్ధిచేయుచున్నామను భావనతో ఆచమనము, ఆసనశుద్ధి, పుష్పశుద్ధి మొదలగు వాటిని చేయుదుము. అప్పుడు శుద్ధనిరంజనుడైన పరమాత్మను ఆహ్వానించుటకు మనము అర్హులమగుదుము, ఈ శుద్ధమైన విచారమును పెంపొందించు కొనుటకే మన పూర్వులు మడిబట్ట, అంటు - శొంఠు, ఎంగిలి మొదలైన వాటిని ఆచరించెడివారు.

11. కర్పూరహారతి, నైవేద్యము, తాంబూలము యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమి ?

జ॥ కర్పూరము, లేక నేతివత్తితోనైనా హారతి ఇవ్వవచ్చును. ఈ హారతి అగ్ని మఱియు ప్రకాశ స్వరూపము. అగ్ని పంచభూతముల యందొకటి. ఇది తాపము, ప్రకాశము ఈ హారతి ప్రతీకము, అన్ని రకములగు అంధకారమును తొలగించుమని ప్రార్థన చేయుటయే ఈ హారతి యొక్క ప్రత్యేకత.

నైవేద్యము చేయునప్పుడు దేవతా విగ్రహము నుండి ఒక ప్రకాశకిరణమువచ్చి, నైవేద్యమును పవిత్రము చేసి, దాని యందలి దోష గుణమును హరించును కావున భగవద్గీతలో యజ్ఞ శిష్టామృతభుజోయాంతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ (గీత 4-31) అని చెప్పబడినది.

షోడశోపచారపూజలో (భగవంతుని 16 వస్తువులలో) తాంబూలము కూడా ఒకటి. దేవతను సాక్షాత్కరించని రూపముగా భావించి పూజ చేయుదుము. కావుననే మన తల్లిదండ్రులను. అత్యంత ప్రీయమిత్రుని సత్కరించినట్లు ఆ దేవదేవుని ముఖశుద్ధికై తాంబూలమును ఇచ్చెదము. భగవంతునికి 16 కళలుండును. ఈ కారణము చేతనే అతనిని 16 వస్తువులతో పూజ చేయుదుము. 16 వస్తువులలో తాంబూలము ఒకటి, గంగ నీళ్ళతో గంగ పూజ అంటారు. అలాగే ఆ పరమాత్ముడు ఇచ్చిన వస్తువులతోనే ఆయనను తృప్తి పరచడము మన కర్తవ్యము. కర్తవ్యము శాస్త్రానుసారముగా ఉండవలయును కాని మన ఇష్టము వచ్చినట్లు కాదు. పరమాత్ముడిచ్చినవే యని సారాయిని మద్యమాంసములను నైవేద్యము చేయరాదు. అవి తామసిక పదార్థములు అట్టి తామసిక పదార్థములను భూత ప్రేతములకు ఇవ్వవచ్చును. కాని మనుష్యుడు భూత ప్రేతములను పూజించి తాను కూడా భూతము, ప్రేతము కావాలని కోరడుకదా !

12. శుచి శుభ్రతను పాటించక భగవంతుని స్మరించుట దోషమా ? కాదా ?

జ॥ ప్రతిరోజు నియమంగా ఒకటి, రెండు గంటలు మాత్రము నామస్మరణ - జపము చేయునప్పుడు శుచిగా మడిబట్టలు కట్టుకొనుట, స్నానము చేయుట మొదలగు వాటిని తప్పక ఆచరింపవలయును. ప్రతిరోజు పగలు రాత్రి ఒక్కటిగా చేసి నామస్మరణ చేయదలచినచో శుచి - శుభ్రత యొక్క ఆవశ్యకత లేదు.

13. ద్వాదశ నామములలోను పూజలలోను కేళవ నామాన్ని మొదట్లో ఎందుకు ఉచ్చరిస్తారు ?

జ॥ క + అ + ఈశ + వ అన్న నాలుగు పదాలు చేర్చిన కేళవ పదము ఉత్పత్తి అగును. క = బ్రహ్మ, ఈశ = ఈశ్వరుడు, అ = విష్ణువు అని అర్థము (అక్షరాణాం అకారోఽస్మి) వ = వశ అని అర్థము బ్రహ్మ, విష్ణు,

మహేశ్వరులు వశమందు గలవాడు కేశవుడు, ఈ నామము యొక్క అర్థము అత్యంత విపులము వ్యాపకము అగుట మూలాన ప్రప్రథమముగా ఉపయోగిస్తున్నారేమో ?

కళ్ళ అళ్ళ ఈశళ్ళ త్రిమూర్తయః కేశాస్తే యద్వశేన వర్తన్తే స కేశవః

14. హారతి ఎందుకు ఇస్తాము ? ఎందుకు కళ్ళకద్దుకొనవలయును ?

జ॥ హారతి జ్యోతి స్వరూపము. ఆ పరమాత్మస్వయం ప్రకాశ స్వరూపుడు, జ్యోతి స్వరూపుడు, ప్రకాశము అంధకారమును తొలగించి వస్తువులను దృష్టి గోచరమగునట్లు చేయును. చీకటిలో మనము వస్తువులను చూడలేము. అట్లే అజ్ఞానమున్నప్పుడు ఆ పరమాత్మ స్వరూపము కానరాదు. కావున కళ్ళకు హారతిని అద్దుకొనుచు అజ్ఞానాంధకారమును తొలగించి, జ్ఞాన ప్రకాశమును కలిగించుమని దేవుని ప్రార్థించవలెను. సూర్యుని యందు గల జ్యోతి, ఆ పరమాత్మ యొక్క జ్యోతి, మన కండ్లలోగల జ్యోతి ఒక్కటే. జాగ్రదవస్థలో కుడికంటిలో ఆ పరమాత్మ స్థానముండున ని శ్రుతి పలుకుచున్నది.

15. దీపం పరబ్రహ్మ అంటారు దాని విశిష్టత ఏమి ? దీపమునకు - ధూపమునకు గల సంబంధమేమి ?

జ॥ దీపము పరబ్రహ్మమునకు ప్రతీకము, పరబ్రహ్మ స్వయం ప్రకాశస్వరూపము. అట్లే దీపమును వెలిగించుటకు నూనె, వత్తి మొదలైనవి అవసరమైనను వెలిగిన దీపమునకు వేరే ప్రకాశము అవసరము లేదు. ఆ దీపము అంధకారమును తొలగించును. కనుకనే జ్ఞానము కలగినప్పుడు అజ్ఞానాంధకారము నిలువజాలదు. దీపము సూర్యునివలె బయటను, లోపలను ప్రకాశ స్వరూపమే. అట్లే జ్ఞానియగువాడు శరీరమునకు లోపలి, బయట ఆ యాత్మ చైతన్యమునే చూచును. ఇక ధూపము వనస్పతి - ఓషధు ల రస స్వరూపము. (వనస్పతి :- మామిడి, పనస మొదలగు పండ్లు ఓషధి :- గోధుమ, పరి మున్నగు ధాన్యములు) పండ్లు ధాన్యములు భూమి నుండి పుట్టినవి, గంధము భూమి యొక్క గుణము, ఆ పరమాత్ముని స్థూల విరాట్స్వరూపమే భూమి, ఆత్మ నుండి ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, పృథ్వి ఉత్పన్నమైనవి. భూమి యొక్క సార స్వరూపమే ధూపము ఎంత మంచివాసన (సువాసన) గల ధూపమును వెలిగించినచో పరమాత్మ - దేవత అంత తృప్తి నొందును. దూపము స్థూలము దీపము (అగ్ని) సూక్ష్మము. కనుక ఆ పరమాత్ముని తెలిసికొనుటకు స్థూలాతి స్థూలము నుండి సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమునకు పోవలెను. దృశ్య తేత్స్యగ్న్యూ బుద్ధ్యా సూక్ష్మయా సూక్ష్మదర్శిభిః అని శ్రుతి హారతితో దీపమును శంఖములో జలమును, పుష్పము, బట్ట, చామరములను దేవునికి చూపించెదరు. దీపము = అగ్ని, శంఖము = జలము, పుష్పము = భూమి, బట్ట = ఆకాశము, చామరము = వాయువు ఈ విధముగా ఐదు తత్త్వములు గల ప్రపంచమును సూచించుట ద్వారా సృష్టికి కారకుడైన పరమాత్ముని కూడా సూచించుదురు.

16. పంచాక్షరీ మంత్రమేది ? దాని పురశ్చరణకై ఎన్ని సార్లు జపించవలయును ?

జ॥ ఓం నమః శివాయ అనునది శివ పంచాక్షరీ మంత్రము. ఓం రామాయ నమః అనునది రామ పంచాక్షరీ మంత్రము . ఈ విధముగా తారకము (ప్రణావము) చతుర్థి అంతముగల దేవతా శబ్దము. అంతమున నతి

వాచకము నమః గల మంత్రము సామాన్యముగా పంచాక్షరీ మంత్రమై యుండును. అనగా :-
 మంత్రమునందు ఐదు అక్షరములుండవని అర్థము. ప్రణవము అన్ని మంత్రములకు, స్తోత్రములకు ముందు
 తప్పక ఉచ్చరింపబడును. లేనిచో మంత్రస్తుతులు ఫల శూన్యములగును. ఒక్కొక్క అక్షరమునకు ఒక్కొక్క
 లక్షసార్లు జపించుట పురశ్చరణ యనబడును. పంచాక్షరీ మంత్రమునకు 5 లక్షల జపము చేయవలయును.
 గాయత్రీ మంత్రమును 24 లక్షలు జపించినచో పురశ్చరణ యగును.

17. శివుడికి - శివలింగానికి గల సంబంధమేమి ? శివలింగము ప్రాణ పట్టముల ఆధ్యాత్మిక విశేషము లేవి ?
 జ॥ శివుని బాణలింగమునే శివుడని భావించి భక్తులు పూజలు చేయుచున్నారు ఈ రెండున్నూ
 అభేదములు. ఏ విధముగా నామము నామి (పేరు కలవాడు) అభేదములో, అట్లే శివలింగము - శివుడున్నూ !
 దీనిని శాస్త్రములో ప్రతీ కోపాసన అందురు. అనగా నికృష్టమునందు ఉత్కృష్ట దృష్టి, బ్యాంకులో పని చేయు
 గుమస్తాసు నీవే యజమానివి. నీవే చంద్రుడివి, నీవే ఇంద్రుడివి అని పొగడినచో మన పనిని ఆ గుమాస్తా త్వరగా
 చేసి పెట్టును. అదే గుమాస్తాసు నీవు నౌకరువు, దుర్వాసుడు అన్నచో మన పని చేయడు సరికదా ! కోపముతో
 మనలను తిట్టి తరిమివేయునంత పని చేయును.

మరొక ఉదాహరణ - వసిష్ఠునిచే సన్మానింపబడి విశ్వామిత్రుడు కామధేనువును కోరెను. కాని వసిష్ఠుడు
 నిరాకరింపగా తన క్షాత్రశక్తిని ప్రయోగించి విఫలుడయ్యెను. వసిష్ఠుని దండము ముందు విశ్వామిత్రుని సమస్త
 సైన్యము గడ్డిపోచవలె భస్మమయ్యెను. అప్పుడు విశ్వామిత్రుడు తపమాచరించి, వసిష్ఠునిచే రాజఋషి యని
 పిలువబడెను, బ్రహ్మ ఋషియని పిలువలేదని కోపముచే విశ్వామిత్రుడు వసిష్ఠుని నూర్గురు పుత్రులను
 చంపెను. అప్పుడున్నూ రాజ ఋషి అనియే పిలువబడెను. విశ్వామిత్రుని మనస్సులో శత్రుభావమున్నను,
 వసిష్ఠుని మనస్సులో మిత్రభావమే ఉండెను. శత్రుత్వముచే పౌల్లమి వెన్నెలలో వసిష్ఠుని చంపుటకు ఉద్యుక్తుడై,
 పరోక్షములో తన ప్రశంసను వసిష్ఠుని ద్వారా విని అతని విశాల హృదయమును అవలోకించి, అతని పాదములపై
 బడి, శత్రుత్వమును వదలి, క్షమాశీలుడయ్యెను. అప్పుడు వసిష్ఠులవారు విశ్వామిత్రుని బ్రహ్మ ఋషి యని
 సంబోధించి కౌగిలించుకొనిరి. విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మ ఋషి యగుటకు ముఖ్యమైన ఆటంకము
 శత్రుత్వభావము మరియు అక్షమాశీలత. ఉత్కృష్టమునందు నికృష్టదృష్టిని చూసిన వసిష్ఠులకు లోకదృష్టిలో శిక్ష
 కలిగెను. ఏలననగా వారు బ్రహ్మజ్ఞులు, పుత్రులు ఉన్నను లేకున్నను వారికి ఒక్కటే.

కావున తక్కువ శక్తి గల దానియందు ఎక్కువ శక్తిని ఆరోపించి అబేదదృష్టితో పూజించుటయే ఉపాసన,
 సౌలగ్రామ శిలాఖండము (గండకీ నదిలోని శిల) నందు విష్ణుదృష్టిని నర్మదా శిలాఖండమునందు శివదృష్టిని
 ఉంచి పూజించుట శాస్త్రసమ్మతము. వీటికి ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అవసరము లేదు, ప్రాణపట్టము కేవలము
 శివలింగము నుంచుటకు ఆధారము. స్వయంభూ శివలింగముకల స్థలములో ప్రాణపట్టములు లేవు.
 ఉదాహరణకు కేదార్నాథ్ త్ర్యంబకేశ్వర్ నీలకంఠ మహాదేవులు. ఈ స్థానములలో తర్వాత భక్తులు
 ప్రాణపట్టములను, లేక పరిధిని నిర్మించిరి, ప్రాణపట్టము (జాలేరి) ను గూర్చి వేర్వేలు మతస్థులు

సనాతనాలంబులను చలింపజేయుటకు విభిన్న రీతులలో వర్ణించుచున్నారు. అదికేవలము నిరాధారము, శాస్త్ర విరుద్ధము మఱియు మూర్ఖ ప్రలాపము మాత్రమే !

18. గృహములలోని పూజామందిరములలో తైలవర్ణ చిత్రపటములను, లేదా విగ్రహములను పెట్టినప్పుడు గృహస్థుడు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేయవలయునా ? అసలు ప్రాణప్రతిష్ఠ అనగా నేమి ?

జ॥ గృహస్థుడు గాని ఏ ఆశ్రమస్థుడు గాని పటమును, లేక విగ్రహమును పూజింపదలవినచో ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అత్యావశ్యకము, దేవోభూత్వాదేవాన్ యజేత (సర్మదేశ్వరుని, సాలగ్రామమును పూజించుటకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ అవసరము లేదు) అనగా నీవు దేవతవై దేవుని పూజింపుము. పూజా సమయములో దేవత ప్రత్యక్షముగా ఉన్నట్లుభావించవలయును. శాస్త్రోక్త మంత్రోచ్ఛారణములతో విగ్రహమునందు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేయుదురు, అనగా - వేద మంత్రోచ్ఛారణముచే దేవత ఆ విగ్రహమునందు ప్రవేశించును. మంత్రముల శక్తి సర్వజన విదితమే. సాధారణ వ్యక్తిని (త్రోవలోపోవు వానిని తిట్టినచో, వాడు తిరుగబడి లెంపలు వాయింపును. లేక మరి నాలుగు తిట్లు అధికముగా తిట్టును, సాధారణ పదములలో ఇంత శక్తియున్నచో, వేద మంత్రముల శక్తిని వర్ణింప ఎవరి తరము ? జీవించియున్న తల్లిదండ్రుల సేవ చేసి వారి ఆశీస్సులను పొందుట ఎట్లో, అట్లే ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసి విగ్రహారాధన కేవలము చిత్రపటములను, ప్రాణ ప్రతిష్ఠకాని విగ్రహములను పూజించుట స్వర్గస్థులైన తల్లిదండ్రుల నిమిత్తమై చేయు సేవ వంటిది.

19. మంత్రానికి గల శక్తి, బీజము, కీలకము, ముద్ర, అనువాటిని విశదీకరింప ప్రార్థన.

జ॥ శక్తి :- ప్రతి భాషయందు పదములకు, వాక్యములకు నాచ్యర్థము ఉండును. దీనిని శక్తి అందురు, కుండ అ పదమునకు శక్తి. కుండాకారము గల వస్తువును సూచించుటయందు కలదు. అట్లే ఆవు అనుపదము యొక్క శక్తి ఆవు ఆకారముతోన్న జంతువును సూచించును. తల్లి దండ్రులు పెట్టిన నామధేయము ద్వారా పిల్లలను పిలిచెదరు. పిల్లలు దూరముగా నుండిన వారి నామస్మరణము మాత్రమునే వారి ఆకారము మనస్సులో మెదలును. అట్లే మంత్రముల స్తుతిపాఠముల యొక్క శక్తి ఆయా దేవతా స్వరూపములను సూచించును.

బీజము : ముట్టి వృక్షము యొక్క శక్తి అంతయు ముట్టి బీజము లోనే ఇమిడియున్నది అట్లే మంత్రముల యొక్క, స్తుతి పాఠముల యొక్క వ్యాపకరూపమైన శక్తి బీజాక్షరముయందు ఇమిడియున్నది. అనుకూల వాతావరణముచే విత్తనము మహావృక్షమయినట్లు మంత్రములను బీజాక్షరములచే జపించుట వలన జపించు వారికి అధిక ఫలము లభించును. అందులకే కృష్ణ భగవానుడు గీతలో యజ్ఞానాం జప యజ్ఞోస్మి అనిరి. మరికొందరు మహా పురుషులు జపాత్ సిద్ధిః అని నుడివిరి.

కీలకము :- కీలు అనగా మేకు. యంత్రములయందు కీలకస్థాన మందు ఉన్న మేకుకాని, బోల్ట్ గాని పడిపోయినచో యంత్రము పని చేయదు. అట్లే మంత్ర, స్తుతి పాఠములందు పాఠకులకు కలుగు ప్రతిబంధకములను ఈ కీలకములు తొలగించును. పాఠకులకు ప్రతిబంధకములు అనగా మంత్ర స్తుతి పఠన

ద్వారా కలుగు ఫలితము లభించకుండుట, అప్పుడు కీలకము సహితము మంత్ర జపముద్వారా, లేక కీలక స్తుతి ద్వారా ముల్లతో ముల్ల తోలగించినట్లు ప్రతిబంధకములు తొలగును.

ముద్ర :- యోజనాత్ సర్వదేవానాం ద్రాణాత్ పాప సంహతేః

తస్మాత్ ముద్రేతి సా ఖ్యాతా సర్వ కామార్థ సాధనీ.

అనగా ప్రేళ్ళు కలిపి ముద్రలు చూపించుటవలన దేవతలందరు పరిగెత్తుకొని ముద్రలు చూపించు వారి వద్దకు వచ్చెదరు. మరియు వారి పాపమును నశింపజేసెదరు. వారి కోరికలన్నింటిని సిద్ధింపజేసెదరు, కనుకనే ముద్ర అందురు.

20. దేవతామూర్తులలో అమ్మవార్ల చిత్రపటాలు దేవుళ్ళకి ఎడమ ప్రక్కగా ఉంటే ఒక్క తిరుపతి వేంకటేశ్వరునికి మాత్రం అమ్మవారు కుడి ప్రక్క ఉండుటకు కారణమేమి ?

జ॥ రామావతారములో శ్రీరాముడు మారీచుని (బంగారు జింక) చంపుటకు పోవుటకు ముందు సీతదేవిని అగ్నిప్రవేశము చేయించి వేదవతిని సీతాస్థానములో ఉంచెను. అంకా విజయానంతరము సీతాదేవిని అగ్ని ప్రవేశము చేయించి అసలు సీతను తెచ్చుకొనెను. అప్పుడు వేదవతి రాముని పత్నిగా స్వీకరించమని ప్రార్థించగా రాములవారు ఇప్పుడు నేను ఏకపత్నీ ప్రతుడను. కలియుగములో నీవు ఆకాశరాజు కూతురుగా పద్మావతి పేరుతో పుట్టెదవు. అప్పుడు నిన్ను భార్యగా స్వీకరించెదననెను.

ఒక సారి భృగుమహర్షి వైకుంఠమునకు వెళ్ళి విష్ణువుచే అతిథి సత్కారము పొందలేదని ఆగ్రహించి శ్రీ మహావిష్ణువు యొక్క వక్షః స్థలము పై కాలుతో తన్నెను. అప్పుడు లక్ష్మీదేవి ఆగ్రహించి భూమి పై కొల్టాపూరు అను స్థలములో తపస్సు చేయనారంభించెను. వైకుంఠములో లక్ష్మీదేవి వియోగము కలుగగా అశాంతిని పొంది విష్ణువు శేషాద్రి (తిరుమల) పై మనుష్య రూపము దాల్చి అవతరించెను. ఆకాశరాజుకు వేదవతి పద్మావతి రూపములో కుమార్తెగా లభించెను. బ్రహ్మ, ఈశ్వర, కుబేరుల సహాయముతో పద్మావతి శ్రీనివాసుల కల్యాణము వైభవముగా జరిగెను. దేవతల సమక్షములో శ్రీనివాసులు వేంకటేశ్వరుని నామముతో భక్తులను కలియుగాంతము వరకు అనుగ్రహించుటకు సంకల్పించెను. మందిరము తయారైనది. ఆ సమయమున నారదులు లక్ష్మీదేవితో సమాచారమును అంతయు వివరించి చెప్పగా లక్ష్మీదేవి పద్మావతి శ్రీనివాసుల ఏకాంత స్థలమునకు వచ్చి పద్మావతితో తగవులాడ నారంభించెను.

సర్వభూతముల భర్తయైన శ్రీనివాసులు వారిని అనుగ్రహించి వారి పుట్టు ప్రార్థోత్తరములు వివరించి పద్మావతి దేవిని కుడి వక్షస్థలముపై మొదటి భార్యయైన లక్ష్మీదేవిని ఎడమ వక్షః స్థలముపై ఉండుమని చెప్పిరి. అందువలననేమో వేంకటేశ్వరస్వామి కుడి ప్రక్కన అమ్మవారి విగ్రహమును చూచి యుందురు.